

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
185Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 AUGUSZTUS HÓ 12

SZERDA

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1 1/2 dinár

A győztes buza

Augusztus hónap legérdekesebb témája minden esztendőben az aratás eredménye. Téma, amely akarva, nem akarva, mindenkit érdekel. Nemcsak a spekulánsokat, akik jól előre igyekeznek kiszámolni a terméseredményeket, hogy ezek szerint kalkuláljanak, hanem a fogyasztót is. Mert ma már oly magasak nálunk is a kenyér és lisztárak, hogy a kisebb háztartások erősen megérik a lényegesebb árhullámzásokat. Egy közepes háztartásban, ahol naponta két kilogramm kenyér fogy el, havonta négyszáz dinárt kell fizetni kenyérért. S minél kisebb a háztartási költségvetés, annál nagyobb arányban a kenyérfogyasztás. Ezért főként a kis emberek öröme a gabonaárak leszállása.

Mert ezek érzik meg közvetlenül a zsebükön. De közvetve megéri mindenki. Mert a gabonaárak befolyásolják az összes többi fogyasztási cikkek sőt közvetve az élet és munka olcsóbbá tétele által, az ipari termékek árait is. Ezért igen érdekes téma augusztusban az aratás következménye, mert ettől függ nagyrészt, hogy a következő tizenkét hónap alatt olcsón vagy drágán fogunk-e élni.

Az idei augusztus kedvező jelekkel szölgél. Az aratás jó eredményeket mutat és a szezon az olcsóság jegyében indul. A buzaárak máris leestek és a kereskedők nem vásárolnak lisztet, mert tudják, hogy még tovább is jelentékeny áresések várhatók. S ami a legbiztosabb, a gabonabőség és eredményei nemcsak határainkon belül mutatkoznak, hanem egész Európában. Ha az aratás eredménye nem is olyan óriási, mint tavasszal mutatkozott, most már számszerűleg megállapítható, hogy Európának nagy termése van ez évben. Dacára annak, hogy az utolsó esős hetek sokat ártottak a gabona minőségének, nem tudták már lényegesen csökkenteni a termés mennyiségét, amely egyes helyeken valóságos rekordnak mondható.

Különösen Oroszországban a kedvező időjárás következtében ritka nagy a gabonatermés. A múlt évi 2840 millió puddal szemben az idén 4020 millió pud. Oroszország nagy gabonatermő vidékei, Ukrajnában, a Volga területén, Északkaukázusban az idei termés rekordot ér el az utolsó 15 év termései között. Átlag 68 pudot arattak díszetenként. Tengerit 93 pudot. S a termés minősége is felette áll a múlt évnek. A rendkívül nagy aratás eredménye, hogy a múlt évben jelentékeny gabonaimportra szoruló Oroszország az idén 700-900 millió pud gabonafelesleggel rendelkezik, amely kivihető az európai piacra. Ez azt jelenti, hogy Oroszország az idén, elsősorban a háború után, visszanyeri jelentőségét, mint Európa egyik legjelentékenyebb gabonaelőállításra igen jelentékeny szerepet fog játszani a világ gabonaellátásában.

Londonból már jelentik is, hogy ott megállapodások történtek a londoni orosz kivitel bizottsággal ötmillió font sterling értékű gabonaszállításra. Oroszországban pedig sűrűn nekifogtak az eliszaposodott Dnyeszter-meder és Berdjanszk kikötője kikötéséhez. Mert a gabonaszállítás utjai elsősorban a Fekete- és Azovi-tenger s a hozzájuk vezető vasutak és a Dnyeper. S már várják a Fekete-tengerre azt az 1200 hajót, amely a kivitelre szánt gabonát lesz hivatva széjjel vinni Franciaországba, Olaszországba, Németországba. A „Talla” francia gőzös már raktározza Odesszában a Marseillenek szánt 1000 tonna búzát s egy másik ugyanannyit már elvitt Rotterdamra.

A nagy orosz gabonatermés beláthatatlan politikai következményekkel járhat. Először is nagy mértékben függetleníti Európát Amerikától. Míg tavaly a kanadai és argentinai gabonabörzék diktálták az európai lisztárakat s a winniepei spekulánsoknak adóztott Európa sokmillió fogyasztója, addig az idén Amerika kénytelen lesz árait az európai gabonapiac áraival kiegyensúlyozni. Európa e nagyobb önállósága ellátása terén bizonyára kedvező hatás-

sal lesz valutáira is a dollárral szemben, ami megint kedvező visszahatással kell, hogy legyen az ipari termékek világi áraira. Európa vásárlóképesebb lesz, mivel nem kell minden erejét gabonára költeni, viszont az árak is alacsonyabbak lesznek, mivel nagyobb lesz a kínálat, két egyformán ható körülmény, amelyeknek csak egy összehatása lehet: Európa anyagi helyzetének némi megkönnyebbülése.

Kinevezik az államtitkárokat

BEograd. Nincsic Momcsilo külügyminiszter, Trifunovic Misa vallásügyi miniszter és Rádics Pavle földbirtokreform miniszter tegnap reggel Beogradba érkeztek. Rádics Pavle pályaudvarról a horvát parasztpárt klubjába ment, ahol pártjának miniszterével tárgyal arról, hogy milyen magatartást tanúsítsanak a minisztertanácson.

A délelőtt 10 órai minisztertanácson először az olaszokkal megkötött úgynevezett neptuni szerződéssel foglalkoztak. A radikális miniszterek élénk szemrehányással illették Krajacs kereskedelmi minisztert azon nyilatkozatáért amelyet a Politika munkatársa előtt tett és amelyben élesen állást foglalt a neptuni szerződés ellen. A kormány radikális tagjai azt követelték Krajacstól, hogy cáfolja meg a Politika ezen hírt.

Elhatározták ezenkívül, hogy Nincsic délután az újságíróknak fog nyilatkozni a neptuni szerződés ügyében.

A minisztertanács ezután az államtitkárok kinevezésének kérdésével foglalkozott. A földbirtokreform miniszteriumba a következő államtitkárokat fogják kinevezni: Bosznia részére Andrics Voja, a Vajdaság részére Suvakovic, Délserbia részére pedig Milovanovic Bora, az erdészeti miniszterium államtitkára Kujundzics, a közoktatásügyi miniszteriumé Pasarics (horvát) a pénzügyminiszteriumé pedig Neudorfer (horvát) lesz.

Nincsic délután hat órakor fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott elötük a neptuni szerződésről, amely nem irányul az állam érdekei ellen.

A Rádics-párt disszidensei

kítartanak a régi, köztársasági program mellett
Uj lapot adnak ki „Republika Sloga” címmel

Zagrebből jelentik: Tegnap a Rádics-párt disszidensei ülést tartottak, amelyen résztvettek a horvát falusi-párt volt főbizottságának tagjai is.

A konferencián főleg arról tárgyaltak, hogy a megváltozott politikai helyzetre való tekintettel, milyen állást foglaljanak el. Szóvá tették a nép hangulatát is, amelyet a disszidensekkel szemben tanúsít.

Hosszabb vita után úgy döntöttek a disszidensek, hogy kítartanak a horvát falusi-párt korábbi politikájához és különálló képviselői klubot alakítanak Jagadics elnöke alatt.

„Republika Sloga” címen pártlapot indítanak, amelynek első száma már most csütörtökön meg is jelenik. A lap

első számában kiáltványt intéznek a néphez, amelyben kijelentik, hogy megmaradnak a köztársasági program mellett és hogy nincsenek semmiféle összeköttetésben a III. internacionáléval, minthogy korábban sem helyeselték Rádicsnak erre irányuló politikáját.

A horvát egység-párttal nem tartanak együtt, mert ez monarchista párttá proklamálta magát, mindamellet egyes kérdésekben, amelyek összefüggnek politikai felfogásukkal, együtt küzdenek.

Elhatározták végül azt is, hogy összehívják a horvát falusi-párt főbizottságát, mert azt állítják, hogy abban a disszidenseknek többségük van.

A magyar jogot is tanítják

1925. szeptembertől kezdve a szubotocai jogakadémián
Radics Lázár dr. igazságügyi államtitkár Novisadon — Jogászok értekezlete a semmitőszék elnökének lakásán

A hétfői nap folyamán Novisadon tartózkodott dr. Radics Lázár igazságügyi államtitkár dr. Puskás Lajos inspektor kíséretében. Az államtitkár Dimsics Lázár semmitőszéki elnök lakására értekezletre hívta össze a novisadi jogászkart. Az értekezleten több ügy a jogászok, mint a jogszolgáltatás érdekeit közelről érdeklő ügy került letárgyalásra s többek között megállapodás jött létre a bírósági értékhatár tekintetében is, amellyel egyidejűleg a valorizálást 1:10 arányban állapították meg. Eszerint egy békekrona tíz dinárnak felel meg. Az államtitkár kijelentette, hogy ebben az ügyben legközelebb életbeléptetési rendeletet fog kiadni az igazságügyminiszterium. Az értekezlet ezután a megalakítandó

„Vojvodinai Jogász-szövetség”

kérdéséről, valamint a kiadandó jogi szaklap kérdéséről tárgyalt. Az értekez-

leten megjelentek egyike később megemlítette, hogy az új jogásznemzedék nem ismeri a magyar jogot, ami a jogszolgáltatás szempontjából annál inkább hibáztatható, miután a Vojvodina területén rendkívül sok magyar törvény van még életben. A megjelentek mindegyike, az igazságügyi államtitkár is ama véleményének adott kifejezést, hogy a magyar büntetőjog és perrendtartás ismerete a Vojvodina területén elengedhetetlenül szükséges. Az értekezlet határozata értelmében az államtitkár a maga hatáskörében gondoskodni fog arról,

hogy szeptembertől kezdve a szubotocai jogakadémián a magyar jogot is adják elő, mint rendes tantárgyat.

Miután a szubotocai jogakadémia professzorai legnagyobb részben szerbiaiak, az értekezlet úgy határozott, hogy a magyar jogot ideiglenesen

novisadi bírák fogják — felváltva — előadni s később az igazságügyminiszterium gondoskodni fog arról, hogy a költségvetésben biztosítsák a magyar jog előadóinak a többi professzort megillető törvényes járandóságot. A tanácskozás befejezte után az igazságügyi államtitkár az inspektor kíséretében visszautazott Beogradba.

A londoni tárgyalás

Páris. Briand külügyminiszter tegnap érkezett meg Londonba. Párisban remélik, hogy Briand csütörtök estig visszatér Párisba. A francia lapok szerint Briandnak igen nagy nehézségekkel kell megküzdnie Londonban.

Briand Londonba érkezését az esti lapok erősen kommentálják. A „Star” a következőket írja: „Briand most Chamberlainnek elő fogja terjeszteni a választ a német biztonsági jegyzékre. Briandnak sincs szándékában, hogy a biztonsági kérdést összekösse a háborús adósságok kérdésével. Azok a pontok, amelyekre nézve Franciaország egyetért Angliával, a következők:

Franciaország azt akarja, hogy Németország feltétel nélkül csatlakozzék a népszövetséghez.

Franciaország teljes cselekvési szabadságot akar arra az esetre, ha német támadás érné Lengyelországot. Németországra tehát köteleéseket akar róni, de saját cselekvési szabadságát óvja. Abban az esetben, ha Németország és Lengyelország között nézeteltérés volna, a francia kormány lenne döntőbíró. Ha Oroszország támadja meg Lengyelországot, Franciaország azt a jogot kívánja a maga részére, hogy intézkedéseket tehessen a népszövetségi szankciók bevétele nélkül.”

Az „Evening Standard” cikket közöl, mely a belga kormány állásfoglalásával foglalkozik. A belga kormány nézete szerint egyik szerződő félnek sem volna szabad fölhatalmazást kapni a háború vezetésére, ha csak nem a népszövetségi tanács egyhangú hozzájárulásával.

A belga álláspont lényegesen eltér a franciától, mert nem mellekes az, hogy egy ország a népszövetségi tanács határozata alapján cselekszik, vagy függetlenül indíthat akciókat, amint azt Franciaország szeretné.

A törvényszéki tárgyalás

A novisadi törvényszék büntetőtanácsa tegnap vonta felelősségre Tatics Milivoj 29 éves bácskograditei földmivest, mert 1924. december 2. és 3. közötti éjjelen Orlovácon betört Jovic Bogdan gazda bezárt istállójába és onnan egy 2000 dinár értékű sertést és 3 darab malacot 1500 dinár értékben ellopott december 16.-a és 17.-e közötti éjjelen Sztara Palánkán betört Adamov Franyo dohánytőzsdéjébe és onnan kilenc doboz Vardar, tíz doboz Zeta és öt doboz Száva cigarettát lopott el, Nikasev Jován dohánytőzsdéjéből 4500 dinár értékű cigarettát lopott december 17.-e és 18.-a közötti éjjelen pedig ellopva Svilarov Lázár 2000 dinár értékű télikabátját. A vádlott Tatics Milivoj tagadta a terhére rótt bűncselekményt a tanuk azonban ellene vallottak. A törvényszék három és fél évi börtönrre ítélte, amiből hét hónapot kitöltötnek vett a vizsgálati fogsággal.

Jackov Pál 49 éves petrováci napszakmestert orgazdasággal vádolta a novisadi ügyészség, mert Tatics Milivojtól megvette azt a kabátot, amit az Svilarov Lázártól lopott, három havi elzárásra és azonkívül az okozott kár megtérítésére ítélte.

Az üzletek zárása A főkapitány rendelete

Mihalzics Sztanoje rendőrfőkapitány tegnap a következő rendeletet adta ki az üzletek hétköznapi és vasárnapi zárásáról:

Az összes üzletek télen reggel 7 órakor, nyáron pedig 6 órakor nyitnak. Este 6-kor összes üzletek bezárandók, kivéve a pék-, hentes-, mészáros-, cukrász-, csemege és fűszer-, vegyes-, borbély-, virágüzletek, dohánytőzsdék, újságárusító üzletek, temetkezési vállalatok, ezek hétköznapi este 7 óráig is nyitva tarthatnak.

Vasárnap délelőtt 9 óráig a következő üzletek tarthatók nyitva:

Tejkereskedések, péküzletek, hentes és mészáros üzletek; déli 12 óráig pedig a borbély és virágárusító üzletek. Vasárnap egész napon át nyitva tarthatók a vendéglők, kávéházak, szállodák, mozgók, fényképészek, cukrászdák, dohánytőzsdék és temetkezési vállalatok.

Hétköznapon az üzleteknek 12 óráig 2 óráig zárva kell lenniük.

Országos vásár alkalmával (vasárnap) az összes üzletek délig nyitva tarthatók.

Az állami ünnepeket megelőző napon ugyanaddig maradnak nyitva, mint szombatban. A husvét és karácsony előtti vasárnapon az összes üzletek délig nyitva tarthatók.

Az alkalmazottak munkaideje ügyében a munkaadóknak szigorúan kell alkalmazkodniuk a munkávédelmi törvény rendelkezéseivel.

Ezen rendelet ellen vétőket az érvényben levő törvényes rendelkezések alapján a legszigorúbban fogják megbüntetni.

Tárgyalások a Vatikán és Prága között

BÉCS. Szenzációs értesüléseket kolportálnak diplomáciai körökben arról, hogy néhány nap előtt a Vatikán és Prága között titkos és szigorúan bizalmas tárgyalások indultak meg. A tárgyalásokat Benes kezdeményezte, akinek a katolikus szlovákok miatt igen sürgős a Vatikánal való jóviszony helyreállítása. Elhatározott dolog ugyanis, hogy októberben Csehszlovákiában új választások lesznek és Benes tudja hogy a Vatikánal való harc folytatása a szlovák népet teljes egészében az ellenzék táborába terelné. Ezért a cseh külügyminiszter tudtára adta a Szent-széknak, hogy a prágai kormány kész a legmesszebb menő engedékenységre és minden kívánt elégtételt megad Mar-maggi nunciussal, azonban a megegyezés árul különös feltételt szab.

Benes a kolportált hírek szerint a Vatikántól azt kívánja, hogy Hlinkának, és a szlovenszkói katolikus papságnak tiltsa meg a politizálást. Benes az októberi választásokból így szeretné ki- kapcsolni a szlovák autonomistákat, akiknek tudvalevőleg Hlinka a vezérék. Arra vonatkozólag egyelőre nincsnek

hírek, hogy a Vatikán miként fogadta Benes feltételét, diplomáciai körökben azonban nem tartják valószínűnek, hogy a Szent-szék elfogadja ezt az ajánlatot, még pedig célszerűségi, reálpolitikai okokból.

A cseh nép túlnyomó többsége nem ellenfele a Vatikánnak. Nem lenne bölcs politika tehát a római egyház megbízható és hű hívei, a katolikus szlovákság ellen fordulni és így ezeket is elidegeníteni Rómától. Benes terve kétségkívül igen ravasz, sőt zseniálisnak mondható, diplomáciai körökben azonban bizonyosra veszik, hogy kudarcra fog járni, mivel a Vatikán a vázolt megfontolás alapján vissza fogja uta-

sítani Benes feltételét, még pedig avval a megoldással, hogy a Vatikán nem avatkozik be a csehszlovák köztársaság belügyeibe és politikai pártharcába és így nincsen módjában, hogy a szlovák katolikus papságot politikai elveik hirdetésétől és propogálásától visszatartsa. A Vatikán csak abban az esetben szokott papokat a politizálás-tól eltiltani, ha politikájuk ellentétben áll a katolikus egyház tanaival, avagy politikai működésük a katolicizmus érdekeit veszélyezteti. A szlovák papság politizálására azonban egyik esetet sem lehet alkalmazni, ugy a Vatikán ebbe nem avatkozhat be.

Rádics közeledése a magyarsághoz

A horvát parasztpárt szervezkedése a Vojvodinában — Magyar nyelvű lapot akar kiadni a párt Novisadon

Egyik beográdi napilap néhány nappal ezelőtt interjú közölt Rádics Istvánról, a horvát parasztpárt elnökétől, aki többek között kijelentette, hogy

a horvát parasztpárt legközelebb megalakítja szervezetét a Vojvodinában is, ahol elsősorban a nemzetiségek támogatására számít.

A nyilatkozatnak az a része, amely leplezetlenül bevallja a horvát parasztpárt vojvodinai aspirációit, a radikális körökben óriási feltűnést keltett, s a beogradi sajtóban máris mutatkoznak olyan jelek, amelyek félreérthetetlenül rámutatnak a radikális párt nem alap-talan aggodalmára és jogos féltékenységre. A „Vreme” mai száma többek között hivatkozik arra, hogy a szerb-horvát megegyezés egyik pontja szerint Rádics ígéretet tett arra, hogy pártja érdekében a Vojvodina területén nem fog agítani, s nem nyúl a kisebbségi kérdéshez.

Aki tudja azt, hogy a radikális párt-nak mennyire erős „hinterlandja” a Vojvodina — amely a legutóbbi választásokon is nagyon sok radikális képviselőt juttatott a parlamentbe — az megérti azt az agódmát, amellyel

a radikális párt kíséri Rádicsék vojvodinai szervezkedését. Rádics ezalatt — tekintet nélkül a nyilatkozata körül fel-viharzott sajtóháborúskodásra — minden intézkedést megtesz, hogy pártja vojvodinai zászlóbotásának sikerét biztosítsa. *Becsikereken a napokban már meg is alakul a Rádics-párt*, amely ott hosszú idő óta mint illegális szervezet működik. A propaganda előfel-tétele a sajtó lévén, Rádics egy magyar-nyelvű lapot fog megindítani, amelynek kiadására vonatkozólag már két hét óta folytat a párt megbízottja tárgyalásokat egy novisadi nyomdatulajdonossal. Ha a megegyezés minden akadályát elhárítja.

Rádics magyar nyelvű napilapjának első száma szeptember elsején már meg is jelenik Novisadon.

Értesülésünk szerint Rádics e hó végén Szubotícára érkezik, ahol összekötésbe óhajt lépni a Magyar Párt vezetőségével, esetleg egy népgyűlésen fogja kifejtteni azokat az indokokat, amelyek alapján szükségesnek látja a parasztpárt propogandáját megindítani a magyar kisebbség között is.

A nemsikerült agrárreform

Rendelet, amely megengedi, hogy a telepesek örökáron megválthassák bérleteiket

Néhány nappal ezelőtt az agrárreform-minisztérium rendeletet adott ki, amely engedélyt ad arra, hogy az agrárreform céljaira felhasznált földek régi tulajdonosai s az új bérlet adásvételi szerződést kössenek. A rendelet azonban meglehetősen platói értékű, amennyiben a telepesek képtelenek arra, hogy földjük hozadékából a föld árát kifizethessék.

Az agrárreformról írott törvény rendelkezései szerint, mint az általában ismeretes, a földek régi tulajdonosai, s a telepesek között még ma is bérleti viszony áll fenn. A telepesek, majdnem kizárólag dobrovoljacok a földéért

minimális bért fizetnek, de mert a föld a legtöbb esetben csupán hat, nyolc katasztrális hold kiterjedésű, a megmunkálás egész eredménye legjobb esetben csak annyi, hogy a telepes mindennapi kenyerét biztosíthatja. A régi nagybirtokokon kevesebb volt a „rezsi”, amennyiben az uradalmak rendszerint gépekkel munkálták meg a földet, s úgy az emberi, mint az állati munkaerő kihasználását a teljesítő-képesség legvégső határáig fokozták. Így volt csak lehetséges, óriási összegekre rugó hozadékokat biztosítani. A helyzet az agrárrevízió után teljesen megváltozott. A régi nagybirtokok cse-

lédszemélyzetének tíz- és hússzorosa gazdálkodik ma ugyanazon a területen, amelyen óriási mértékben csökkent a művelés intenzitása is. A nyolc holdas parcellák megmunkálását ezeken a tipikus törpebirtokokon nem lehet hasznosított módon végezni. Az emberi és állati munkaerő hónapokon keresztül teljes tétlenségre van kényszerítve, s ezek az idők felemészítik a munkahónapok minden hozadékát. A telepes kis házára és földjére bankkölcson-t szerezni nem tud, s a bankok, amelyek teljes egészében tájékozottak az agrár-reform sikerét illetően, mereven elzárkóznak minden kölcsönnyújtás elől. Ezért a rendeletnek, amely lehetővé teszi, hogy a telepes örökáron megváltsa földjét, egyáltalán semmi gyakorlati jelentősége nincsen.

A kisantant sajtókonferenciája

Augusztus 13-án és 14-én előtér-keztet lesz Bukarestben

Bukarestből jelentik: Augusztus 15-én lesz Szinajában a kisantant állandó sajtószervezeteinek konferenciája. A konferencián azok a szindikátusok vesznek részt, amelyek annak idején Prágában együttesen határozták el ennek a konferenciának a megtartását. A csehszlovák hírlapírók szövetsége, a cseh-német újságírók szövetsége, a bukaresti újságírók szövetsége, az országos román sajtóegyesület, a bukaresti hivatásos újságírók szindikátusa, az Erdélyi és Bánáti Kisebbségi Újságíró-szervezet és az Erdélyi Román Újsá-gírószindikátus. Ezekhez csatlakozott még a jugoszláv sajtószervezet, amelynek tagjai most tanulmányi kiránduláson vannak az Al-Dunán. Mindegyik szindikátus egy delegátussal képvisel-teti magát a konferencián, de a hiva-talos delegátusokon kívül már eddig is számos újságíró jelentkezett a kon-ferencián való nem hivatalos részvétel-re. A konferencia tagjai augusztus 13. és 14-én Bukarestben előtérkeztet-ten tartanak és 14-én este Szinajában fogadják a cseh és jugoszláv vendégeket. A konferencia programja többek között a kölcsönös vasúti és vízum-kezelvények, a kollektív szerződések és sajtóegyezmények kicserélése, tanulmányi kirándulások szervezése és más, a kisantant államainak újságíróit közösen érdeklő kérdések szerepelnek.

— Vizsgák rendje az állami fiu polgári iskolában. Az állami fiu polgári iskolában az I—IV. osztályu magánvizsgákat augusztus 29-én tartják meg. Javító, osztály és évvizsgákat augusztus 31-én. Írásbeli záróvizsgák szeptember 1-én, szóbeli vizsgák szeptember 2, 3, 4 és 5-én. A vizsgák kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Beírások szeptember 1—5-ig naponta 8—12-ig.

(x) Alig használt stráfkocsi jutányosan eladó. Megtekinthető LISIC fatelepen. 1436—12

A nyári Berlin

(Két gyilkosság között. Vilmos császár leszerelt csillaga. Putty Lya gázol) (Berlini levél)

A hannoveri tömeggyilkosra még mindnyájan emlékszünk, hiszen nem rég hullott fűrészporba a feje, de van itt máris egy másik borzalmas tragédia: az Angerstein bűntény. Ez az Angerstein kiirtotta az egész családját és összes alkalmazottait, cselédségét: 8 embert pusztított el rövid 2 óra lefor-gása alatt. Ebben a véres tragédiában van egy egész jelentéktelen kicsiség, amely jellemző egész Németországra. A német lapok tárgyalási-tudósításai-ban egységűen számoltak be arról, hogy Angerstein, miután feleségét meg-gyilkolta s arra várokozott, hogy anyósa az emeleti szobából a földszinti helyi-ségbe jöjjön, véres baltával a kezében egy „Stullé“-t készített s ezt nyugod-tan elfogyasztotta.

Stullét. Ez szakszerűen megmagya-rázza két egymásra fektetett, vajjal, avagy margarinnal vékonyan megkent kenyérdarab, esetleg egy darab „Wurst“-tal ízesítve. Ez látható mindenütt: az

ember utazik „az „Untengrundban”, a szomszédod és a vis-a-vis-ed stullézik, az operában a legfinomabb pianónál papír-zörgést hallasz: a szomszédod, szmokingos színházlátogató. Stullét pakkol. És most Angerstein! Két gyil-kosság között Stullét eszik. A Stulle nélkül nem lehet elképzelni a némete-ket, mint ahogy a bajorok sör nélkül elképzelhetetlenek, csakhogy azt leg-alább nem vihetik mindenüvé maguk-kal. Stulléval kelnek reggel, Stulléval térnek este nyugovóra és Stulléval tö-meggyilkolnak.

Vilmos császár gyanútlanul fát aprít Doornban s ezalatt erős munkászekek távollítják el a Gedächtnis-Kirche nagy csillagját. Mindez persze magya-rázatra szorul. A Kurfürstendammon, Berlin legelőkelőbb helyén áll a „Wil-helm Gedächtnis-Kirche”, melyet II. Vil-mos császár, apja emlékére emeltetett. Az épület nem a legsikerültebb művészi alkotás és még jobban elcsufította azt a villámhárító csucsára minden eszté-tikai érzés nélkül odahelyezett csillag. Ennek a csillagnak jellemzően érdekes

története van. Amikor az építőmester a templomnak a tervezetét Vilmos csá-szárnak bemutatta, a császár, aki a villámhárító végét jelentő csillag alakú jelzést egy tényleg megépítendő csillag-nak vélte, elragadtatva kiáltott fel: „eredeti ötlet! gratulálok!” Az építész, aki nem mert ellentmondani, kénytelen volt egy három méter nagyságú és három mázsa súlyú rézcsillagot készí-tetni és a villámhárító csucsára hely-yezni, bár az erősen akadályozta a villámhárítót kötelességének teljesítésé-ben. Ez a csillag most hosszú hetek munkája után lekerült a templom csu-csáról. Hogy ez esztétikai okokból, avagy a köztársaság rendelkezésére történt, arra nézve nem adtak fel-világosítást.

Különben a „csillag“-oknak peches hetük van Berlinben, egyiket a másik után éri baleset. A minden idők leg-ismertebb detektiv-filmjeinek csillaga, Harry Piel nagyon hasonlított egy földre hulló tehetetlen meteorhoz, ami-kor a berlini automobil versenypályán, az „Avus“-on, kirepült autójából. A

mult vasárnap ugyanis a „Bühne und Film“ egy autóversenyt rendezett, ahol a legismertebb színészek és színésznők állottak starthoz. Ott láttuk többek kö-zött Putty Lyát, Lamberts-Paulsent, Conrad Veidtet, Janningsot, Georg Alexandert, Harry Liedket, Mya Mayt, Mady Christianst, Harry Piel és a többi prominenset. A verseny teljesen filmszerűen folyt le. Harry Piel, aki a filmen autójával árkokat ugrik át, fákat sodor el az utjából, hogy azután egy gyorsvonattal zuzassa össze gépkocsi-ját s aki „gyorsabb a halálnál”, itt is hű maradt önmagához. Már az első fordulóban kirepült kocsijából, itt azon-ban nem voltak előkészítve a trükkök-höz szükséges löszörpárnák, úgy, hogy súlyos sebekkel szanatóriumba szállí-tották. Putty Lya, aki a versenyen hely-zetlenül futott, ugylátszik Berlin uccáin akarta kiközösíteni a hibát, s olyan tempóban száguldott, hogy autó-jával halálra gázolt egy gyermeket. A művésznő idegkoskót kapott s szintén szanatóriumban fekszik. Reméljük, hogy ezzel megszünt Berlinben a „csillag-hullás”.

HIREK

Gondolatok

A nagyon beszédes embereknek nincsen idejük ahhoz, hogy másokat meghallgassanak és megismerjenek. Erteni kell a hallgatáshoz, ha megakarjuk hallgatni embertársainkat és tanulni akarunk tőlük.

Ahhoz, hogy okosan beszélhessünk szellemesnek, ahhoz, hogy okosan hallgathassunk — tapintatosnak kell lennünk.

Az élet idővel megfoszt bennünket illúzióktól, csak attól nem, amelyet önmagunkról alkotunk meg.

Akító pénz kérsz kölcsön az többnyire tanácsal fog szolgálni, azonban aligha fog pénzt adni az, akító tanácsot kérsz.

Sokan vannak, akik keresztül ugorják a szerencsüket, mialatt utána szaladnak.

Egy elveszett léleknek ritkán akad becsületos megtalálója.

Minden művészet végcélja az, hogy megtanítsa a magányos embereket arra, hogy nincsenek egyedül.

Ha azt akarod, hogy leveled figyelmesen átolvassák, akkor irjad olvashatatlannal.

Tévedni emberi dolog, de a tévedést beismerni emberi erény.

Kinevezés. A földművelési miniszterium a novisadi selyemtenyésztési központi igazgatóságához számvédpénztárnokká nevezte ki Staudt Jánost.

Titokzatos dráma a szállodában. Szkopljéból jelentik: Szkupics Zsárkó csendőr és Visznics Rádko elbocsátott határcsendőr a Kosovo-szállodában tegnap szobát béreltek. Alig hogy visszavonultak a szobáikba, több lövés zaja verte fel a szállodát. A személyzet a rendőrséget hívta és amikor feltörték a szoba elzárt ajtaját, mindkét fiatal embert több sebből vérezve halottan találtak a padlón. A vizsgálat megállapította, hogy Szkupics szolgálati fegyverével előbb agyonlőtte a társát, azután pedig öngyilkos lett. A véres kettős dráma önként teljes homály fedti.

Egy muzulmán leánynak engedélyt adott a rendőrség, hogy férjruhában járhatson. Szarajevóból jelentik: A szarajevói rendőrséget a napokban igen kényes kérdés elé állította egy huszonkétéves muzulmán lány, aki anyjával megjelent a rendőrségen és hatósági engedélyt kért arra, hogy férjruhában járhatson. A rendőrségnek elmondotta, hogy huszonkét éves és amióta él, férjruhában jár, de nemrégiben többen rájöttek erre és emiatt sok kellemetlenségnek volt kitéve és feljelentéssel fenyegették. A rendőrség először nem tudta, hogy mitévő legyen és másnapra ígérte a választ. Másnap újra elment a lány, most már azonban férjruhában és a rendőrség kénytelen volt komolyan foglalkozni a különös kérelemmel. Újra megismételte, hogy a férjruhára azért van szüksége, mert így szabadabban dolgozhat és férfimunkát is vállalhat. Volt már körműves, csaposlegény, szakács, de soha nem tudták, hogy nőt rejteget a férjruha. A rendőrség végül is megadta a leánynak engedélyt, hogy férjruhában járhatson. A muzulmán lány ezután nagy örömmel és megelégedéssel távozott a rendőrségről s most már hatósági védelem alatt járhat férjruhában.

A „császárzsemlye“ Novisadon. Vettük és adjuk az alábbi panaszos levelet: A novisadi közhivatalokba állandóan bejár egy kis pékinas, aki ott kifliket és „császárzsemlyéket“ kínál eladásra. A pékinas elég kicsi, de a „császárzsemlye“ a fejlettség még olyan stádiumában sincsen. Az még kisebb. Mielőtt illetőleg megbotránkozánk, előre kell bocsájtanom, hogy a zsemlyécskéik készítője bizonyos szabadal-

Mindennap akad „kaland“ Délszerbiában

Az Avalán rálöttek Pasics egyik titkárjának autójára — Egy novisadi kereskedő kalandja Délszerbiában

Délszerbiában mind a mai napig nem lehetett a közbiztonsági állapotokat konszolidálni. A fegyveres rablótámadások rendkívül sűrűn fordulnak elő különösen azokon a vidékeken, amelyekben a kacsák törzsek garázdálkodnak. Az elmúlt vasárnap egy novisadi kereskedő egy nagyobb követelésének behajtása miatt a pozsareváci járásban fekvő Umcsár városkába volt kénytelen utazni. Miután a városka vasutal nem volt megközelíthető, az utat Umcsárig autón volt kénytelen megtenni. Alig tett az autót egy néhányperces utat, a kukoricásból puskalövés dördült el. Az autót utasai behúzódtak a kocsiába, de

a lövések ezen a helyen nem ismétlődtek meg. Tíz perccel később két lövést kapott az autót, amely ettől kezdve a legnagyobb sebességgel rohant Umcsár felé, ahova szerencsésen meg is érkeztek.

Rálöttek Pasics titkárjának autójára is

Az autót sofförje beszélt az utasoknak, hogy néhány nappal ezelőtt az Avalán rálöttek Pasics titkárjának autójára is, a golyó azonban szerencsére célt tévesztett. Ennek a támadásnak hátterében politikai indokokat keresnek, s a rendőrség már nyomában is van a támadónak.

mat élvez a kiflik és előkelő társának árusítása tekintetében. A szabadalom azonban csak az árusításra vonatkozik, míg a mester úgy értelmezi, hogy a nagyságára is. A nagyság ugyanis ezzel a szóval alig jelölhető. Annnyira nem, hogy szószeros értelemben „kicsinyesség“ ezzel a zsemlyével foglalkozni. Olyan kicsi tudniillik. Összevissza huszonnégy grammot nyom, — ha nagyon megerőlteti magát, vagy, mint koszosur költőnk mondta volna, látván ezt a zsemlyét: „Szegény picit féreg, nem tudott megőzni...“ Hát ez valóban nem tudott, viszont csak egy fél dinár az ára. Igaz, hogy állami tisztviselő számára szálítja a pék, s csupán egy fél dinárt kérték érte, s ebbe sem számítják bele a valuta jelentékeny emelkedését. De furcsa, hogyha „kedvezmény“ ez a zsemlye, akkor miért nem az? Az állam is ad kedvezményt a tisztviselőnek. Vasuti kedvezményt is többek között. Vajon mit szólnának a tisztviselő, ha e kedvezmény fejében nem engednék meg, hogy annak rendje és módja szerint a tisztviselő egy egész helyet foglaljon el valamelyik kupében? Ha — tegyük fel — a „császárzsemlye“ példáján okulva a féljegyért csak egyik — íz — oldalunk számára biztosíthatnánk a leülés kényelmességét? Nagyobb zsemlyéket kerülnék tehát! És olyant, amelyet a kellettség nem tesz élvezhetetlenné! Kifünöz tisztelettel: Jobbágy Miklós.

Fontos a bácska-palánkai kiállítás látogatóinak. A közlekedési miniszterium féláru menetjegyet engedélyezett a palánkai kiállítás látogatói részére olyképpen, hogy az elinduló állomásoknál egész jegyet kell váltani és ezzel vissza is lehet utazni a kiállítási bizottság által kiállított igazolvánnyal. A váltott jegyeket tehát, hivatkozással arra, hogy a kiállítást látogatták meg, nem szabad sehoh sem leadni. Az igazolványt a kiállító bizottság a látogatás napján ingyen állítja ki. Előre ezen igazolvány nem kell. A Srpska Zadruzsna Banka is engedélyezett ugyanilyen formában féláru menetjegyet a „Napred“ nevű lokálhajóján.

A cseppfolyos szén. Az európai sajtóban általános feltűnést kelt Bergius német vegyész találmánya, amely cseppfolyosítja a szenet. Budapestről ma érkezett jelentés szerint a találmányt a magyar kormány vette meg, miután a feltaláló véleménye szerint a magyar szén az összes szénfajták között a legalkalmasabb a cseppfolyosításra. Az első szén-cseppfolyosító gyárat már a legközelebbi jövőben felállítják Óbudán, ahol a feltaláló mérnök személyes irányítása mellett már meg is kezdték a gyár építését.

Arany a víz alatt. A portsaidi kikötő közelében megkezdtek az 1915-ben torpedóval elsüllyesztett Yasaka japán gőzös rakományának kiemelését. A hajó rakománya legnagyobb részben aranyból állott, értéke körülbelül háromnegyedmillió fontsterling.

Két bomba egy newyorki felhőkarcolóban. New Yorkból jelentik: A város keleti részében tegnap az egyik felhőkarcolóban súlyos szerencsétlenség történt. Az épület földszint-

jén eddig ismeretlen okokból két bomba robbant fel. A robbanás következtében olyan pánik tört ki, hogy tízenketen az ablakokból kiugrottak és súlyos sérüléseket szenvedtek. A házban hatvanhatsz család lakik. Az emberek kirohantak a lakásokból, közben számos asszonyt és gyermeket eltapostak és életveszélyesen megbesúsítottak.

Peches betörők. A novisadi Városháza előtt kedden hatalmas csődületet okozott egy Ford-autó melyen különös társaság foglalt helyet. A sofför mellett egy csendőr ült, míg a hátsó ülés körül két csendőr és két sötét kinézésű, meglángolt kezű egyén igyekezett a lehetőség szerint kényelemben helyezkedni. Az egész társaság bevonult a főkapitányi szobába, ahonnan egy félóra múlva jöttek ki, azután az autót utasaival a Duna-ucca irányában elrobogott. A rendőrségen egyáltalán nem voltak hajlandók felvilágosítást nyújtani ebben titokzatos ügyben, más forrásból azonban mégis sikerült megtudnunk a következőket: Tegnap éjjel egy becsei szállási gazdánál betörést kíséreltek meg két csavargó. A kutya ugatására felébredt a ház tulajdonosa, aki vadászfegyverrel a kezében lefűlte a két vállalkozót, majd az egyik béres csendőrről szaladt. A sommás eljárás során a két peches betörőt rögtön megvasalták, azután a gazda autóján beszállították Novisadra. A rendőrségi kihallgatás után a két jómadarat átadták az ügyészségnek.

Szabad a felhajtás a sombori vásáron. Somborból jelentik: A sombori nyári nagyvásárt augusztus 22-én és 23-án tartják meg. A vásárra veszménes helyről mindenféle állat felhajtható.

Adomák

Őnagysága a divatkereskedésben válogat, válogat. Egyszerre csak kéri a főnök:

— A nagyságos asszony vásárolni akar valamit?

Őnagysága meglepetve feleli:

— Micsoda kérdés? Természetesen!

Keserű mosollyal mondja a főnök.

— Azt hittem, leltárt tetszik felvenni:

— Amikor a hold olyan szépen világít, ihlet száll meg engem és verset kell írnom...

— Ha jövő évre már lesz villamos világitásunk, akkor majd nem kell erőlködnie.

— Vádolt, maga intelligens nő létere egy egészen új kalapot, lopott Mit hozhat fel mentéséül?

— Ó, csak látta volna biró ur a régi kalapomat.

— Nem restel erőteljes ember létere koldulni? En restelném.

— Tetszik tudni mindenféle ember van a világon.

Olyk a koldulást resteli, olyk a munkát. En a koldulást nem restellem.

— Kérem háziur, a lakásban akkora zug van, hogy a hajam csak úgy repül.

— Fejetlen középkori holttestek. Párisból jelentik: Feuillancourt-ban, St. Germain mellett építkezések ásátásai alkalmával a Krisztus utáni VII. századból való sírokat találtak a merovingok idejéből. Feltűnő, hogy a sírokban talált holttestek fejtelnek voltak. A koponya a csontvázak ölében feküdt. Reinach híres archeológus kijelentése szerint a merovingoknál az volt a szokás, hogy levágták halottaik fejét, mert azt hitték, hogy azáltal megakadályozhatják, hogy az élők, mint kísértetek háborgassák. A talált férfi-csontvázak mind hat lábánál hosszabak. A kifünöz állapotban megmaradt kőszarkofágokat, melyekben a holttestek feküdtek, a saint-germaini muzeumba szállították.

A dinár árfolyamai

Bécs	1268.50	Prága	—.—
Budapest	1281.—	Trieszt	—.—

Aug. 11	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.25	—.—	—.—
Zürich	—.—	1086.50	1086.—
Newyork	515.25	55.85	55.825
London	25.02	271.25	271.50
Páris	24.20	261.—	262.50
Milano	18.75	202.—	202.25
Prága	15.275	165.80	166.7/8
Berlin	—.—	1325.—	1325.—
Budapest	0.00727	0.0789	—.—
Brüsszel	—.—	—.—	—.—
Bécs	—.—	0.0788	0.0785
Bukarest	2.75	28.80	—.—
Amsterdam	—.—	—.—	2251.—
Szofija	—.—	—.—	—.—
Krisztjánja	—.—	—.—	—.—
Szaloni	—.—	—.—	—.—
Vársó	—.—	—.—	—.—

Sport

Sztika Rezső síremlékét vasárnap délelőtt megkoszoruzza a NAK

A Novisadi Atlétikai Klub, amely tagjai áldozatkészségének jóvoltából nemrégben emlékoszlopot állított Breznik sírja fölé, most díszes sírkövel jelölte meg Sztika Rezső sírját is. A gyönyörű emlékmű már ott áll a sír fölött, amelyben a NAK valamikor népszerű footballjátékosa alussza örök álmát.

A sirra vasárnap délelőtt 10 órakor koszorut helyez a NAK, amely hölgytagjait ezuton is felkéri, hogy erre a napra a sirt virágokkal feldíszíteni sziveskedjenek. Sztika lelki üdvéért 13-án reggel negyed nyolckor mutatnak be gyászistentiszteletet a beltéri római katolikus templomban.

Tennis

Lawn Tennisverseny, melyet a novisadi Lawn-Tennis Club rendez a román kath. temető melletti pályán 1925 évi augusztus hó 14-16-ig terjedő időben.

Versenyszámok:

1. Férfi-egyes N. Sád 1925 évi bajnokságáért.
2. Női-egyes N. Sád 1925 évi bajnokságáért.
3. Férfi-páros N. Sád 1925 évi bajnokságáért.
4. Vegyes-páros N. Sád 1925 évi bajnokságáért.

Handicap:

5. Férfi-egyes
6. Női-egyes.
7. Vegyes-páros.
8. Női-páros.
9. Női és férfi-egyes junior versenyek.

A nevezések Ilin Dusan gyógyszerész Novisad címre e hó 13-ig küldendő. Sorsolás augusztus hó 13-án este 8 órakor.

A versenyrendezés ezuton hívja meg a következő városokat: Beograd Pancsevo, Osijek, Subotica, Sombor Palánka, Odsaci, Ó-Becse.

A cüllövészet világbajnokságáért küzdenek Saint-Gallenben a világ minden tájáról összesereglett lövészek. Magyarországról ötven vesznek részt a versenyen, amelyen különösen az amerikaiak indulnak nagy eséllyel.

A zagrebi Konkordia szombat és vasárnapi szereplése ma dől el. Hadzsi

dr. személyesen Beogradba utazott, hogy a zagrebiak részére szükséges féláru vasuti jegyet megszerezze. Minden remény meg van arra, hogy az igyekezet eredményes lesz s ezzel Novisad a két napon elsőrangú sport-élvezetben gyönyörködhet.

Lenci a verbásziak elleni mérkőzésen vasárnap egymaga hét gólt rúgott. Eredménye ezen a téren rekord-számba megy.

Bárany István Anglia uszóbajnoka. A nagyszerű fejlődésnek indult magyarországi sport újabb világraszóló diadallal gazdagodott. Bárany István az egriek 18 éves csodaszója vasárnap Londonban megnyerte a Nagy-britannia bajnokságáért rendezett 100 yardos uszóbajnokságot. Bárany, aki két hét előtt Párisban megnyerte a pompás Grand Prix díjat, Londonban is a világ legjobbait győzte le. Ideje 55.4 másodperc világviszonylatban is elsőrangú.

Tőzsde

Newyorki tőzsde

1925 augusztus 11, 5 óra

Beograd	179.50	Prága	296.25
London	485.50	Berlin	2380.—
Páris	470.—	Bécs	14.—
Milano	363.50	Budapest	14.—
Zürich	1942.50	Bukarest	52.50
Brüsszel	453.—	Athén	179.50
		Amsterdam	4022.—

Chicago terménytőzsde

1925 augusztus 11, 5 óra

Buza		Tengeri	
Szeptember	161.3/8	Szeptember	104.7/8
December	159.50	December	88.3/8
május 1926	162.—	május 1926	90.7/8

Irányzat: buza, tengeri várakozó (Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 augusztus 11. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai új duplikát kassza	kinálat 285 kereslet 280, kötés 285.—, 200 mm
bácskai új X, duplikát kassza	kinálat 295
szerémi duplikát kassza	kinálat 280
Árpa	
szerémi 64-65, duplikát kassza	kötés 200.—, 100 mm
szerémi 65 duplikát kassza	kötés 200.—, 100 mm
Tengeri	
bácskai duplikát kassza	kötés 185-186.—, 250 mm
bácskai VIII, fővonal duplikát kassza	kötés 190.—, 300 mm
bánati duplikát kassza	kötés 182.50, 300 mm
szerémi aranyfogu duplikát kassza	kötés 195.—, 100 mm
Buzaliszt	
bácskai 6. számú kenyérliszt	kötés 330.—, 100 mm
bácskai nullás g. kötés 450.—, 100 mm	
bácskai 6. számú főzöliszt öreg	kötés 300.—, 500 mm
Irányzat: változatlan	

Novisadi értéktőzsde

1925 augusztus 11. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 75.—, kinálat 77.—, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —, kinálat —, kötés —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 280.—, kinálat 284.—, kötés —, 1888. évi nyerevény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kinálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kinálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kinálat —, Iparbank kereslet 130.—, kinálat 140.—, kötés —.

Hirdessen a Délbácskában!

AUGUSTUS

12

SZERDA

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralevőben levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

— A hajózási szindikátus kamencicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órákor. Kamencicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órákor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 1-én reggel	— 243
Augusztus 2-án	— 257
Augusztus 3-án	— 264
Augusztus 4-én	— 268
Augusztus 5-én	— 276
Augusztus 6-án	— 285
Augusztus 7-én	— 298
Augusztus 8-án	— 319
Augusztus 9-én	— 346
Augusztus 10-én	— 367
Augusztus 11-én	— 380

Piaci árak auguszt. 8-án:

Vágómarha la	— 9.50—10.50
Borju	— 13.—14.—
Sertés	— 13.—15.—
Malac 4—6 hetes	— —
Bárany	— 10.—12.—
Vágott hal	— 20.—25.—
Hal	— 15.—20.—
Hal, apró	— 10.—14.—
Hizott lud	— —
Sovány lud párja	— 90.—120.—
Fiatal lud párja	— 80.—100.—
Kacsa párja	— 45.—55.—
Pulyka pár	— 85.—100.—
Csirke, rántani való	— 30.—45.—
Tojás	— 1.—
Muhar széna	— 1.—
Szalma	— —.50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

BUTOROZOTT LAKÁS kiadó Petar Zrinyi
ulica 23. 1444—1—3

KISEBB-NAGYOBB helyiségek MÜHELY-
NEK vagy RAKTÁRNAK kiadók Futaki
ut 70. szám. 1454—1—2

HIRDETÉSEK

Munkáslányokat felvesszünk.

Kramer Testvérek
Limán.

Minden méretű és minőségű
SZÖNYEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Memler Péter Utóhainál, Novisad.

Kizárólagos képviselet!!

ASTRA

CONFÉKTION
JUNO

PARIS

Ullstein Modernalbum
Ullstein Kinderalbum

DIVATLAPOKBAN

Női szabók legolcsóbban vásárolhatják az Elite, Stor, Smart, Englische Styl, L'Enfant, Luigerie Moderne stb. divatlapokat

Kardos hirdetővállalatnál

Novisad, Kr. Petra u. 19. (az udvarban.) Viszonteladónak nagy kedvezmény.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal cégemhez. Nagy raktár mindennemű fegyver és felszerelési, sport és műszaki árukban, modernül berendezett műhelyekben mind e szakmába vágó javításokat, u. m. cső és távcső szerelések, új agy készítmény és barnítást jótállás mellett elvállalok, vadásztársaság tagjainak nagy árengedmény. Királyi löporeladás! Nagyban és kicsinyben. **Árjegyzéket bérmentve küld**

IRSAY JÓZSEF

fegyverműves, sport és műszaki áruk kereskedése
PETROVARADIN, Jelašičeva ul. 43.

MAKULATURA

kapható a „Délbácska” kiadóhivatalában,
Kralja Petra ulica 30. szám.
(Ábrahám könyvkereskedés.)

1-2 szobás lakást

mellékhelyiségekkel, lehetőleg fürdőszobával, új vagy régi házban keresek, azonnalra vagy szeptember hónapra. Ajánlatok

„Ujságitró” jellegre

a „Délbácska” kiadóhivatalába kéretnek. Ugyanott az igénylő címe is megtudható.

Eladó ház és telek

Magyarországon, Pest-Erzsébeten, János u. 43. sz.

428 □-öli területen 1 üzlethelyiség, 20 lakás a megfelelő mellékhelyiségekkel, azonkívül egy 2 szoba, konyha, kamrából álló üres házfész. Vevőnek egy vagy két lakás beköltözéshez rendelkezésre áll. Bővebb megtudható

Barth dobozgyárában

Novisad, Zrinyi Péter u. 17. sz. alatt.
1356—1—3

FOJT kalapfestő intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa ul. 9.

Van szerencsém a n. é. novisadi és vidéke hölgyközönsége b. figyelmét felhívni, hogy

Kozmetikai kezeléseket

főként arcmassage és villanyozást eszközölök Nemačka ul. 7. szám alatti lakásomban. Kívánatra házhoz is elmegyek Külföldön szerzett képesítésem, valamint lelkiismeretes munkámmal óhajtom a n. é. közönség közmegelegedését kiérdemelni. Szíves támogatást kér teljes tisztelettel

Szkicsák Ignácné.

1351—1—3

Egy nagyforgalmu

péküzlet

f. évi október hó 6-ára bérbeadó.
özv. Tóth Jánosné, Temerin 872.

2-3 ügyes vasalónő

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Andrija Chovan

festő és ruha tisztítónál Novisad,
Laze Kostiča u. 13. 1455-1

A Singer varrógépraktár

novisadi fiókjának Miletičeva ulica
4. sz., szüksége van egy

elárúsító nőre,

akinek cirilül és horvátul írni kell tudni, továbbá szerbül és magyarul beszélni. Feltételek megtudhatók a fiókban. 1449—1—3

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvel megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre írjanak, Pósta fiók szám 75

818-0